

Disseny i Art Contemporanis

María García Ruiz

Codi: 200655
Crèdits. 6 ECTS
Curs 3 Curs
Semestre 1 Semestre
Tipologia OBLIGATORI
Data 6/9/2023 15:13

Aquesta assignatura s'imparteix en: Castellà
Les tutories es podran realitzar en: Català, Castellà, Anglès i Francès

Índex de la Guia Docent

Presentació de l'assignatura

Recomanacions

Continguts

Metodologia

Avaluació

Bibliografia i Recursos

Competències i Resultats d'Aprenentatge

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Presentació de l'assignatura

Breu descripció

Assignatura de tercer curs que ofereix una visió panoràmica de les interseccions entre disseny, art i arquitectura durant la segona meitat del segle xx i principis del segle xxi. Suposa, per tant, la continuïtat de l'assignatura Història de l'Art i del Disseny Moderns de segon curs i s'articula amb Últimes Tendències del Disseny de quart.

Es proposa explorar tota una constel·lació de pràctiques, moviments i debats, prestant una atenció especial a les escenes que han donat lloc a noves reconfiguracions formals i conceptuals entre les disciplines proposades.

Objectius Formatius

Conèixer la història del disseny, de l'art i de l'arquitectura en relació al context històric (social, econòmic i tecnològic) de la segona meitat del segle xx i principis del segle xxi.

Reconèixer les principals innovacions i controvèrsies d'aquest període que han incidit en el camp del disseny, tal i com l'entendem avui.

Relacionar els debats al voltant del disseny, l'art i l'arquitectura del període estudiat amb les problemàtiques actuals.

Desenvolupar una capacitat analítica i crítica sobre casos d'estudi concrets de disseny, d'art i d'arquitectura.

Recomanacions

És recomanable, tot i que no obligatori, haver cursat l'assignatura de segon curs *Història de l'Art i del Disseny Moderns*.

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Continguts

El temari de l'assignatura s'articula a través de cinc "escenes" singulars en què es donen sinergies, tensions i transvasaments entre disseny, art i arquitectura.

Aquestes escenes serveixen per a establir un punt de partida a partir del qual s'exploraran una sèrie de pràctiques, debats i moviments relacionats amb les obertures que proposa l'escena i que, al seu torn, la porten més enllà dels seus límits històrics.

ESCENA 1: Escola d'Ulm. *Gute Form* (Bona Forma) i Funcionalisme. Moviment Internacional per a una Bauhaus Imaginista, l'expressió d'allò informe, la imaginació. Situacionisme, Maig del 68.

ESCENA 2: Arquitectura radical i Antidisseny. Utopies, distopies i ciència-ficció. La forma oberta. Nous paisatges domèstics, noves maneres de producció.

ESCENA 3: *Art as Design, Design as Art* (Dan Graham). Pop, minimalisme i conceptualisme.

ESCENA 4: *Learning from Las Vegas* (Denise Scott Brown, Robert Venturi i Steven Izenour). Postmodernisme i cultura popular.

ESCENA 5: Una nova cultura del disseny. Ecologies i evidències. Arquitectura forense. Disseny global i disseny del medi. De la "història del disseny" als "estudis del disseny".

Metodologia

Metodologia docent

La metodologia docent consisteix a combinar, d'una banda, classes denominades magistrals amb el grup en plenari, i de l'altra, seminaris amb grups més reduïts per a treballar l'aplicació de continguts.

Així mateix, es fomentarà el treball autònom de l'estudiant fent sessions crítiques de seguiment dels treballs proposats a les sessions de seminari.

Activitats formatives

Classes magistrals: exposició dels continguts del temari amb suport visual i audiovisual, incentivant la participació dels estudiants.

Seminaris: Anàlisi de casos d'estudi. Lectura i comentari de textos. Treball en grups reduïts. Posades en comú i sessions crítiques.

Xerrades de convidats externs que aportin visions actualitzades i innovadores dels continguts tractats a l'assignatura.

Visites a museus i institucions relacionades amb els continguts de l'assignatura.

Avaluació

Sistema Avaluació

L'Objectiu de l'avaluació continuada és que l'estudiant pugui conèixer el seu progrés acadèmic al llarg del seu procés formatiu per tal de permetre-li millorar-lo.

A partir de la segona matrícula, l'avaluació de l'assignatura podrà consistir, a decisió del professor(s), en una prova de síntesi, que permet l'avaluació dels resultats d'aprenentatge previstos en la guia docent de l'assignatura. En aquest cas, la qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

El sistema d'avaluació contínua es farà efectiu a través de les proves següents:

PROVA 1/

30 % Participació als seminaris: presentacions, intervencions i registre. Treball individual i en grups. Pel seu caràcter d'aplicació pràctica i continuada al llarg de tot el semestre, aquesta prova no serà reevaluable.

PROVA 2/

40 % Treball escrit i amb presentació oral. Es podrà fer en grups de fins a 3 persones. Prova reevaluable.

PROVA 3/

30 % Examen final, individual, en què s'avaluaran els coneixements adquirits de tot el temari. Prova reevaluable.

La nota final serà el resultat de la mitjana ponderada de les tres proves d'avaluació; en totes s'haurà d'haver obtingut almenys un 3 sobre 10 per a poder fer-ne la mitjana.

Normativa General d'Avaluació

// Per considerar superada una assignatura, caldrà que s'obtingui una qualificació mínima de 5,0.

// Una vegada superada l'assignatura, aquesta no podran ser objecte d'una nova avaluació.

// Es considerarà "No Avaluable" (NA) l'estudiant que no hagi lliurat totes les evidències d'aprenentatge o no hagi assistit al 80% de les classes sense haver justificat les absències. En cas d'absència justificada, l'estudiant s'ha de posar en contacte amb el professor en el moment de la reincorporació per determinar la recuperació de les activitats a les quals no hagi assistit.

// En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui

instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Procés de Revisió

La revisió es pot sol·licitar al professorat es realitzarà segons calendari lectiu.

Procés de Reavaluació

Normativa general

No es contemplen sistemes de reavaluació en els casos de les pràctiques externes, els TFG, i les assignatures / activitats formatives que, pel seu caràcter eminentment pràctic, no ho permeten.

Per participar a la reavaluació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul.

Criteris d'Avaluació

Els criteris específics d'avaluació són els següents, depenent el tipus de prova:

PROVA 1: Participació en seminaris (30 %)

Es valorarà la posada en pràctica dels coneixements que es van adquirint durant el curs, així com la capacitat d'indagar, llegir i comprendre tant textos com casos d'estudi de disseny i art.

Aquesta prova d'avaluació busca l'assoliment de les següents competències: CE16, CE18, CE21, CT1, CT2, CT4, CT6, CT15.

PROVA 2: Treball escrit i amb presentació oral (40 %)

Es valorarà l'aptitud investigadora, l'habilitat de consultar diferents recursos i generar-ne comparatives, així com la capacitat de síntesi, de representació i d'aplicació de coneixement a problemàtiques concretes.

Aquesta prova d'avaluació busca l'assoliment de les següents competències: CE19, CE21, CT1, CT2, CT3, CT6, CT15, CT17, CT19.

PROVA 3: Examen final (30 %)

Amb la prova de síntesi final es busca avaluar els coneixements adquirits durant tot el semestre.

Aquesta prova d'avaluació busca l'assoliment de les següents competències: CE11, CE12, CE16, CE18, CE21, CT17, CT19.

Bibliografia i Recursos

Bibliografia general:

Bürdek, Bernhard E. *Diseño. Historia, teoría y práctica del diseño de producto*. Getafe: Experimenta, 2019.

Campi, Isabel. *La historia y las teorías historiográficas del diseño*. México: Editorial Designio, 2013.

Coles, Alex (ed.). *Design and art*. Londres y Cambridge: Whitechapel Gallery y The MIT Press, 2007.

Foster, Hal. *El retorno de lo real. La vanguardia a finales de siglo*. Madrid: Akal, 2001.

Frampton, Kenneth. *Historia crítica de la arquitectura moderna*. Barcelona: Gustavo Gili, 2009.

Marchán Fiz, Simón. *Del arte objetual al arte de concepto*. Madrid: Akal, 2012.

Midal, Alexandra. *Design. Introduction à l'histoire d'une discipline*. Paris: Pocket, 2022.

Midal, Alexandra. *Design by accident. For a New History of Design*. Londres: Stenberg Press, 2019.

Morteo, Enrico. *Diseño desde 1850 hasta la actualidad*. Madrid: Electa, 2009.

Sparke, Penny. *Diseño y cultura. Una introducción. Desde 1900 hasta la actualidad*. Barcelona: Gustavo Gili, 2011.

Van Gerreway, Christophe. *Elegir arquitectura. Crítica, historia y teoría desde el Siglo XIX*. Barcelona: Puente Editores, 2022.

VV.AA. *Arte desde 1900. Modernidad, antimodernidad, posmodernidad*. Madrid: Akal, 2006.

Wallis, Brian (ed.). *El arte después de la modernidad. Nuevos planteamientos en torno a la representación*. Madrid: Akal, 2001.

Recursos:

Centre d'Estudis i Documentació del MACBA:
<https://www.macba.cat/ca/aprendre-investigar/centre-estudis-documentacio>

Centre de Documentació del Disseny Hub:
<https://ajuntament.barcelona.cat/museudeldisseny/ca/centredoc>

Fundació Història del Disseny:

<https://historiadeldisseny.org/ca/>

FAD: Foment de les Arts i del Disseny (Associació sense ànim de lucre de professionals i empreses vinculades al disseny).

<https://www.fad.cat/>

Revista Design Issues:

<https://direct.mit.edu/desi>

Revista Journal of Design History:

<https://academic.oup.com/jdh>

Revista Design Studies:

<https://www.sciencedirect.com/journal/design-studies/about/aims-and-scope>

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Competències i Resultats d'Aprenentatge

Competències específiques

Competència

CE11. Demostrar comprendre el funcionament de l'entorn econòmic, empresarial i institucional en el qual es contracten i desenvolupen professionalment els projectes i les activitats de disseny.

Resultats d'aprenentatge

CE11.6 Identificar els agents socials que participen de la cultura del disseny i definir les seves funcions i la seva interacció en el sistema del disseny.

CE11.7 Comparar les característiques de diferents cultures del disseny.

Competència

CE12. Demostrar conèixer l'entorn institucional i associatiu del món professional del disseny i el paper que juguen les diferents entitats i agents socials.

Resultats d'aprenentatge

CE12.1 Distingir les característiques i funcions de les diferents institucions que configuren la cultura del disseny.

CE12.2 Distingir les diferents tradicions en la pedagogia de les arts aplicades i del disseny.

Competència

CE16. Demostrar entendre i interpretar de manera pertinent i raonada els textos d'història, teoria i crítica del disseny.

Resultats d'aprenentatge

CE16.1 Aplicar críticament els conceptes i mètodes d'història, teoria i crítica del disseny a nous objectes d'investigació.

Competència

CE18. Interpretar i valorar críticament productes finals i projectes de disseny tant propis com aliens.

Resultats d'aprenentatge

CE18.1 Valorar críticament els cànons i criteris d'avaluació establerts en la cultura del disseny.

CE18.2 Redactar un assaig acadèmic de crítica del disseny.

CE18.3 Plantejar una estratègia de divulgació i difusió de la cultura del disseny.

Competència

CE19. Demostrar conèixer els mètodes d'investigació rellevants per a la projectació i la teoria, l'anàlisi i la crítica del disseny i de l'art.

Resultats d'aprenentatge

CE19.2 Descriure les diferents tendències en la didàctica del projecte.

CE19.3 Plantejar un projecte de recerca en disseny.

Competència

CE21. Disposar de recursos i capacitats per a relacionar conceptes i llenguatges de diferents especialitats de disseny.

Resultats d'aprenentatge

CE21.3 Identificar els trets comuns i les especificitats de les disciplines del disseny en l'anàlisi crítica dels diferents estils històrics o tendències actuals.

Competències transversals

CT1. Capacitat de comunicació oral i escrita en la llengua nativa i en altres llengües com ara l'anglès que permeti treballar en un context internacional.

CT2. Elaborar informes professionals i treballs acadèmics.

CT3. Demostrar conèixer i utilitzar correctament les fonts documentals i la bibliografia necessària tant per a la projectació com per a l'anàlisi i crítica raonada del disseny.

CT4. Demostrar interès per l'estudi de llengües estrangeres tant per facilitar la comunicació com per accedir a contextos culturals diferents.

CT6. Capacitat per treballar en equip i aptituds per al diàleg amb els diferents agents i disciplines que poden intervenir en el desenvolupament d'un projecte de disseny.

CT15. Valorar i preservar el patrimoni cultural, artístic i paisatgístic.

CT17. Demostrar que coneix els fenòmens innovadors i els nous llenguatges i propostes culturals.

CT19. Demostrar una disposició afectiva positiva envers els valors estètics i les qualitats formals de l'entorn material i visual.